

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 5. desember 2006 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Gjelder til 31.07.2017

Utgått

Formål

Medie- og kommunikasjonsvirksomheter har en viktig rolle som kilder til kunnskap, underholdning, opplevelse, markedsføring og handel. Stadige og raske endringer i samfunn og teknologi fører også til endringer i bruken av medier. Økt globalisering og konvergens av ulike medier fører til at nye yrker og medieprodukter oppstår, noe som stiller nye krav om kompetanse innenfor mediesektoren.

Programområdet for medier og kommunikasjon skal utvikle kompetanse for hvordan mediene preger menneskers samfunnsoppfatning, holdninger, tenkemåter og handlinger. Programfagene skal bidra til kunnskaper om menneskerettigheter, flerkulturelle forhold og mediens rolle i samfunnet. Opplæringen i programfagene skal gi perspektiv og retning for nyskaping og utvikling av de ulike mediefagene innenfor medier og kommunikasjon, etiske og juridiske sider ved mediens virksomhet og forståelse av ulike historiske uttrykk. Medier og kommunikasjon skal utvikle omstillingsdyktige yrkesutøvere, som kan medvirke til gode løsninger på utfordringer i framtida.

Programområdet skal medvirke til å utvikle den enkeltes kompetanse i kommunikasjon, design og medieproduksjon, evne til å gjenkjenne historiske uttrykk og oppøve kreative ferdigheter.

Opplæringen i medier og kommunikasjon skal være relevant for ulike medieyrker. Opplæringen i bilde skal gi kompetanse innen stillbilder og levende bilder. Opplæringen i programfagene skal gjennom praktisk arbeid og helhetlige, tverrfaglige arbeidsoppgaver bidra til gode arbeidsvaner og evne til selvstendighet og samarbeid i tverrfaglig arbeid. Den skal også gi grunnlag for og inspirere til entreprenørskap.

Struktur

Programområdet for medier og kommunikasjon består av tre programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag		
Vg2	Mediekommunikasjon	Mediedesign og medieuttrykk	Medieproduksjon

Beskrivelse av programfagene

Programfaget dreier seg om analyse og bruk av ulike medier og kommunikasjonsmetoder. Det dreier seg også om innsikt i hva som skiller journalistikk og markedskommunikasjon. Programfaget omfatter praktisk arbeid og analyse av medier, mediepåvirkning og medievaner på individ- og samfunnsnivå. Programfaget omfatter også etiske og juridiske sider ved mediens virksomhet, konsekvenser for kommunikasjonsvirksomheten og endret bruk av mediene som følge av ny teknologi og samfunnsendringer. Design- og produksjonskompetanse står sentralt.

Programfaget omhandler kreative ferdigheter og yrkesrettet metodikk for idéutvikling. Programfaget dreier seg om produkters form, uttrykk og funksjon, knyttet til kommunikasjon gjennom tekst, lyd og bilde rettet mot ulike målgrupper. Programfaget omfatter også uttrykkshistorie som grunnlag for utvikling av eget uttrykksrepertoar. Kommunikasjons- og produksjonskompetanse for å skape designløsninger står sentralt.

Programfaget dreier seg om planlegging, bearbeiding, gjennomføring og vurdering av egne medieproduksjoner etter yrkesfaglige standarder. Bruk av verktøy, teknologi og utstyr står sentralt. Programfaget dreier seg også om sammenhenger mellom teknologisk utvikling og muligheter i arbeid med medieprodukter. Kommunikasjons- og designkompetanse, både i produksjon og i framstilling av tradisjonelle produkter og ved nyskaping, står sentralt.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Vg2

Mediekommunikasjon 159 årstimer

Mediedesign og medieuttrykk 159 årstimer

Medieproduksjon 159 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av fagkompetansen og er en del av denne. I medier og kommunikasjon forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i medier og kommunikasjon innebærer å uttrykke seg om estetiske opplevelser knyttet til medieprodukter. Det dreier seg også om å kunne kommentere og vurdere egne og andres medieprodukter ved å bruke relevant fagterminologi.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i medier og kommunikasjon innebærer å utforme tekster i ulike sjangere til bruk i ulike medier. Det innebærer også å kunne skrive et variert og presist språk.

Å kunne lese i medier og kommunikasjon innebærer å tolke og forstå tekster og bilder av ulik kompleksitet og vanskelighetsgrad innen ulike sjangere i forskjellige medier.

Å kunne regne i medier og kommunikasjon innebærer å sette opp en produksjonskalkyle og å forstå og bruke prinsippene for bildeoppløsning, filstørrelser, kompresjonsteknikker, vektorgrafikk, binære tall og måleenheter for lyd.

Å kunne bruke digitale verktøy i medier og kommunikasjon innebærer å framstille tekst, lyd, bilder og multimedieprodukter ved hjelp av digitale verktøy, og tilegne seg informasjon om og ferdigheter i bruk av disse. Det dreier seg også om å kunne bruke slike verktøy til informasjonssøk og utveksling av informasjon.

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke ulike kommunikasjonsmodeller for å analysere egne og andres medieprodukter
- drøfte forhold som fremmer eller hemmer kommunikasjon
- bruke yrkesfaglige arbeidsmetoder innen journalistikk, informasjon og reklame, tilpasset målgruppe og medium i egne produksjoner
- drøfte forskjeller mellom journalistikk og markedskommunikasjon

- bruke ulike former for fortellerteknikk og dramaturgi i egne tekst-, bilde- og lydproduksjoner og kombinasjoner av disse, og begrunne valgene
- analysere bruk av kilder innen ulike medier og i egne produkter, og selv utøve kildekritikk
- drøfte forholdet mellom eierstruktur, kommersielle interesser, medietilbud og innhold i ulike nasjonale medier
- drøfte mediepåvirkning og medievaner i forhold til individ og samfunn
- finne fram til og analysere eksempler som belyser medienes rolle i forhold til urfolk, nasjonale og etniske minoriteter, og drøfte disse gruppens muligheter til å nå fram i mediene
- drøfte ulike muligheter for å nå fram i mediene
- forklare grunnleggende prinsipper for opphavsrett, etikk og ytringsfrihet og ta hensyn til dem i eget arbeid
- analysere ulike medieprodukter med henblikk på tekst, bilde og lyd i mediehistorien

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utarbeide mediedesign for medieprodukter til papir-, skjerm- og lydmedier på bakgrunn av ideer hos ulike oppdragsgivere, og begrunne designmessige virkemidler
- bruke ulike teknikker i idéutvikling fra research til ferdig konsept, dokumentere prosessen med idéskisser og presentere konseptet for en oppdragsgiver
- bruke komposisjonsprinsipper innen tekst, bilde og lyd og drøfte hvordan de ulike elementene påvirker hverandre
- bruke ulike dramaturgiske modeller i egne produksjoner og drøfte dramaturgien i egne og andres produkter
- bruke typografi i elektroniske og trykte medier tilpasset budskap, uttrykk og medievalg
- bruke form og farger som virkemidler i egne produksjoner og vurdere virkemidlene
- bruke lyssetting for å fremme komposisjon og design i bildeproduksjoner, og vurdere bruk av lys
- bruke det utvidede tekstbegrepet for å drøfte uttrykksfellesskap i ulike medieuttrykk gjennom tidene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre og vurdere produksjoner i tekst, bilde, lyd og kombinasjoner av disse i ulike formater og til ulike medier
- bruke grunnleggende fagterminologi og forklare ulike medietypers produksjonsforløp fra idé til ferdig produkt
- bruke prinsipper for prosjektstyring, kvalitetssikring og kostnadsberegning av en medieproduksjon
- velge og bruke utstyr og programvare tilpasset produkt og rammevilkår

- behandle og vedlikeholde utstyr for medieproduksjon
- lagre medieprodukter i ulike formater på lagringsmedier og gjøre rede for aktuelle distribusjonsformater i ulike medier
- bruke ulike filformater, oppløsning, komprimering, vektor- og bitmap-grafikk tilpasset ulike medier
- gjøre rede for ulike fargerom og fargestyring for å oppnå lik fargegjengivelse fra design til publisering for trykte og elektroniske medier
- bruke blender, lukker, brennvidder og ISO-verdier på kameraer
- bruke maler og sideombrekingsprogram for mediegrafikerfaget
- tilrettelegge egen arbeidsplass etter ergonomiske prinsipper, og arbeide på en ergonomisk måte

Vurdering

Vg2 Medier og kommunikasjon

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Mediekommunikasjon	Eleven skal ha en standpunkt karakter i hvert av programfagene.
Mediedesign og medieuttrykk	
Medieproduksjon	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Mediekommunikasjon	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen, hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Mediedesign og medieuttrykk	
Medieproduksjon	

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Mediekommunikasjon	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Mediedesign og medieuttrykk	
Medieproduksjon	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.